

“Benvingudes siguin totes les iniciatives de pau”

El conseller de Justícia, Ocupació i Seguretat Social del Govern basc i membre de la direcció d'Eusko Alkartasuna, Joseba Azkarraga, visita aquesta setmana Barcelona per impartir una conferència sobre l'encaix de les nacions que integren l'estat. Una visita que arriba en uns moments d'efervescència política i en què l'executiu basc ha donat suport a la iniciativa de Carod-Rovira.

Quin és el futur del pla impulsat pel lehendakari, Juan José Ibarretxe, amb l'actual marc espanyol?

—El futur que veig està obert perquè, sobretot després de les eleccions generals del proper mes de març, les coses no poden continuar igual. És a dir, guanyi o perdi el partit socialista, o sigui quina sigui l'oposició a les urnes, ha de canviar la seva actitud de submissió al Partit Popular i, per tant, la seva posició també pel que fa a la possibilitat de debatre qualsevol pla polític, en aquest cas el pla del Govern basc. Estem davant un pla obert. Personalment mantinc l'esperança que el Tribunal Constitucional difícilment es pronunciï admetent a tràmit el recurs contra un pla que no és llei, que no té rang encara de llei. Crec sincerament que en el Parlament basc debatrem el pla. I s'aprovi o es refuti, la societat basca tindrà l'oportunitat de pronunciar-s'hi.

—Però veient com actua el Constitucional, tampoc no es pot descartar que accepti el recurs contra el pla Ibarretxe...

—De descartable, no hi ha res, però hi ha límits, fins i tot en l'àmbit de la política, que el Tribunal Constitucional difícilment pot sobrepassar. A ningú no se li escapa que el debat intern que s'està donant en el Tribunal Constitucional és important. Jo entenc que si s'està retardant la presa de decisió és perquè hi ha una divisió profunda en el seu si. Els membres del Tribunal Constitucional que te-

nen un esperit més marcat pel punt de vista jurídic i que els mouen més els aspectes jurídics que no els polítics no admetran a tràmit una cosa que és difícilment comprensible que s'admeti. Pot entendre's un recurs d'inconstitucionalitat quan ja s'ha aprovat una llei en un Parlament, però el que no es pot entendre és un recurs d'inconstitucionalitat quan s'està parlant simplement d'un pla pendent d'un debat i, per tant, pendent d'una resolució política i d'una aprovació en el Parlament. Sincerament, ho rebutjo i no vull pensar que es pugui admetre a tràmit un recurs d'aquestes característiques.

—Actualment, les relacions entre Eusko Alkartasuna i PNB són prou fortes per tirar endavant un pla així?

—Naturalment que sí. Una cosa és que cada partit es presenti per separat i de manera individualitzada a les eleccions i una altra de molt diferent és que això comporti problemes des del punt de vista de relació i de la defensa d'un projecte polític. Estem compromesos en aquest projecte, som lleials al Govern basc i lleials al seu pla, que ja va comptar amb el nostre suport quan es va aprovar en el si del Govern i que el defensarem fins a última instància.

—Està absolutament descartada una candidatura conjunta dels partits nacionalistes?

—Sí, això ja està descartat. Nosaltres hem estat defensant el que s'ha fet a Navarra, una candidatura conjunta de quatre forces polítiques na-

cionalistes, i volíem traslladar-la al País Basc, però no ha estat possible. I no per culpa nostra. Nosaltres hi hem insistit fins a l'últim moment, i com que no ha estat possible traslladar el mateix esquema a la comunitat autònoma basca, hem pensat que és més lògic i normal que cada partit polític es presenti per separat. Després, sens dubte, a Madrid ja hi haurà moltes ocasions d'unir esforços.

—Després del darrer congrés d'EA, com ha quedat la unitat interna de la seva formació?

—Bé. El més important del congrés és que la guia que hem de seguir és aprovada pràcticament per unanimitat. Després, hi hagut les circumstàncies normals de qualsevol congrés on hi ha dues candidatures. Però en aquests moments hi ha una situació de normalitat. En el nostre cas hi ha hagut un 60% de suport a l'executiva. En el cas del PNB, que ha celebrat el seu congrés ara fa uns dies, gairebé han quedat a un 50%. I ningú no pensa si hi ha divisió o no en el PNB. L'important, repeteixo, són els projectes polítics, més que les persones.

—Com trobeu la polèmica que s'ha generat al voltant de l'acció del fins ara conseller en cap de la Generalitat de Catalunya, Josep-Lluís Carod-Rovira, d'en-trevistar-se amb ETA?

—En el seu moment nosaltres també vam negociar amb ETA en el pacte de Lizarra i no ens penedim d'aquest procés que va permetre la treva. Benvingudes siguin totes les iniciatives de pau, encara que vinguin d'altres latituds. És vergonyós que algú s'escandalitzi, com ho fa el PP i fins i tot el PSOE, perquè es prenguin aquestes iniciatives. Cal recordar que el PSOE no va tenir cap inconvenient a negociar a Alger directament amb ETA. O que el PP enviés els seus emissaris a Zuric per entrevistar-se també amb ETA durant la treva ocasionada per Lizarra. S'ha de ser coherent en les posicions. És vergonyós que el PP i el PSOE s'escandalitzin pels contactes amb ETA. Si ells ho poden fer, també ho poden fer altres persones que tenen bona voluntat d'arribar a processos de pau.

"Penso que l'experiència del tripartit català és molt positiva. Alguns observen aquesta experiència com un element per traslladar al nostre país."

—En l'àmbit estatal hi hauria canvis amb José Luis Rodríguez Zapatero?

—En tinc els meus dubtes. D'una persona que segueix consignes de no parlar amb partits nacionalistes o de no parlar amb el lehendakari i que a més en treu pit, pocs canvis se'n poden esperar. Però molt malament ho ha de fer per empitjorar la situació que hi ha amb José María Aznar. En-

cara que sigui des del punt de vista de relacions, es pot produir algun canvi mínim. Ja m'agradaria que el Partit Socialista d'Euskadi fos la meitat de basquista del que és el Partit dels Socialistes de Catalunya de catalanista.

—Així doncs, no preveu gaires canvis?

—Avui per avui, no. Crec que el pacte de Catalunya ha pogut enfortir

les posicions de persones com Odón Elorza o Gemma Zabaleta, que crec que estan en aquesta disposició d'avançar en treballs conjunts amb el nacionalisme. Però encara representen molt poc dins el Partit Socialista, tot i que sempre és bo tenir un mirall com el de Catalunya.

—I com veuen des del Govern basc l'acord entre PSC, ERC i ICV per governar Catalunya?

—Molt engrescador, ja que és trencar amb una dinàmica determinada, plantejar un Govern de progrés i catalanista i sobretot trencar aquest esquema tan introduït segons el qual era impossible governar amb independentistes. A Catalunya s'ha demostrat que no era tan difícil. Des del punt de vista de l'experiència, penso que és molt positiva, i alguns observen aquesta experiència com un element per traslladar al nostre país.

—Com a conseller de Justícia, és possible pensar en un estat descentralitzat

sense descentralitzar una de les tres potes de qualsevol democràcia, com és el poder judicial?

—Estem en un procés inacabat, incomplet, perquè quan s'inicia el procés de transició a l'estat i a les diferents comunitats autònomes es comença a desenvolupar el poder legislatiu i l'executiu en cada comunitat autònoma, i encara que aquests no es duguin a terme de manera satisfactòria per a alguns, almenys es comencen a desenvolupar. En canvi, el poder judicial no s'ha desenvolupat gens i és un poder absolutament centralitzat. Els fiscals pertanyen a la Fiscalia General; els jutges i magistrats, al Consell General del Poder Judicial; per tant, l'única competència que tenim les comunitats autònomes, en aquest cas la nostra, i també la catalana, són competències materials. Crec que hem de seguir insistint perquè la descentralització s'ha de donar també en aquest àmbit. Aques-

ta és la tercera pota d'un procés d'autogovern que en aquests moments està parat. I la proposta política que hem fet en el pla del Govern basc és precisament incidir en aquesta descentralització i entendre que l'àmbit de la comunitat autònoma és l'àmbit en què s'inicien i s'acaben tots els processos i instàncies judicials. És un objectiu normal que s'està realitzant en altres països i que no té sentit que aquí no es faci.

—També l'administració de justícia és una de les més impermeables a la normalització lingüística. Al País Basc hi ha col·lectius molt actius en aquesta causa.

—És una reivindicació històrica. El coneixement del basc a l'administració de justícia s'entén com a mèrit però no com a requisit. I si no és com a requisit, resulta difícil introduir el basc en l'àmbit de la justícia. Aquí s'oblida fàcilment que estem en un país que té dos idiomes oficials i que, per tant, qualsevol ciutadà està en el dret de demanar ser atès en qualsevol dels dos idiomes, ja sigui el basc o el castellà. Però és un procés molt complicat. No arriben a un 10% els jutges que poden fer un judici en basc. I com que no és requisit, i només és mèrit, poc més podem fer. Nosaltres insistim en què, a poc a poc i segons el coneixement del basc de les diferents zones, puguem incloure progressivament el basc com a requisit. Però aquí xoquem amb el Consell General del Poder Judicial i amb les estructures de l'estat.

—Per acabar, veu solució en l'atzucac en què es troben avui les relacions entre Espanya i el País Basc?

—L'objectiu del Govern basc és treure a la llum pública el debat sobre un model d'estat inacabat, centralista i jacobí, i sobretot plantejar que aquest debat s'ha de produir. Dic que alguna cosa té de positiu quan a Catalunya s'ha reprès la idea de la reforma estatutària i fins i tot també a Andalusia. Jo crec que sí que té solució i sortida, perquè el debat està obert.

La Barcelona industrial Un patrimoni vergonyant?

Febrer de 2004

Barcelona ha estat una de les ciutats industrials més importants d'Europa. Però, amb el pas a una nova economia, el llegat d'aquest passat fabril ha estat sovint menys tingut. La transformació urbanística del Poblenou constitueix una de les darreres oportunitats de mantenir-hi el paisatge industrial que ha configurat en bona part la ciutat d'avui.

L'Avenç. Consell de Cent, 278, 1r 2a - 08007 Barcelona - 93 488 34 82
avenc@retemail.es / www.lavenc.com

Enric Rimbau